

24.2.2021

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Asia: VNS 3/2020 vp Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa

Teknologiateollisuus ry:n lausunto teemasta työhyvinvointi ja digitalisaatio liittyen valtioneuvoston selontekoon kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda 2030:sta Kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta esittää asiantuntijalausunto ja lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Toimiva työsuojeluyhteistyö

Työnantajan, työntekijöiden ja työterveyshuollon yhteistyön rooli korostuu. Erityisesti PK-sektorilla on tarvetta työterveyshuollon kehittämiseen. Työt muuttuvat entistä nopeammin ja tulevat monimuotoisemmiksi. Muutoksiin tulee varautua yhdessä suunnitellen ja ennakkoiden. Työsuojeluyhteistyössä tulee painottaa aikaisempaa enemmän psykososiaalisia kuormitustekijöitä. Etä- ja mobiilityö tuovat työsuojeluun uusia ulottuvuuksia ja haasteita. Työsuojeluvaltuutetun vastuita ja velvoitteita tulisi kirkastaa lainsäädännössä.

Digitalisaation hyödyntäminen työturvallisuudessa ja työhyvinvoinnissa

Teknologioilla ja digitalisaatiolla voidaan olennaisesti parantaa työturvallisuutta ja työhyvinvointia. Kobotit eli yhteistyörobotit työskentelevät ihmisten kanssa vuorovaikutuksessa jättäen ihmiselle mielekkäimmät työt. Etä- ja mobiilityö mahdollistavat paremman tasapainon työn ja vapaa-ajan välillä. Älyvaatteet mahdollistavat työntekijöiden turvallisemman työnteon ja antavat palautetta heidän terveydentilastaan. Anturiteknologia voi kertoa koneen huoltotarpeesta tai pysäyttää koneen. Älykkäät henkilökohtaiset suojaimet paitsi suojaavat ihmistä niin ne myös kouluttavat ja korjaavat virheellisiä toimintatapoja. Eksokeletoinit eli ulkoiset tukirangat tekevät työstä vähemmän fyysistä voimaa vaativaa ja parantavat työergonomiaa. Tekoäly tukee ja täydentää ihmisen toimintaa jättäen koneelle ne tehtävät, joissa se selviytyy ihmistä paremmin.

Rahoitusta tulisi kohdentaa edellä mainittujen teknologioiden ja toimintatapojen kehittämiseen ja tukemiseen. Esteitä näiden asioiden eteenpäin saattamiseksi ja hallittujen kokeilujen mahdollistamiseksi tulisi poistaa. Älyteknologioiden soveltamisen hyödyt pitäisi nähdä huomattavasti suurempina kuin niiden digitaalisen jalanjäljen aiheuttamat mahdolliset pelot yksilöille. On tärkeää löytää tasapaino sääntelyn ja innovoinnin välillä.

Osaamisen kehittäminen

Digitalisaatio ja teknologia vaikuttavat merkittävästi työtehtäviin ja tapaan tehdä töitä. Nykyisten työtehtävien rinnalle tulee kokonaan uusia töitä ja ammatteja. Tässä muutoksessa tarvitaan uudenlaista osaamista ja hyviä muutos- ja oppimisvalmiuksia.

Osaamisen kehittämisen tulee olla jatkuvaa, ennakoivaa ja tarvelähtöistä. Yksittäisen työntekijän vastuu osaamisestaan ja työkyvyn ylläpitämisestään tulee korostumaan. Koulutustarve mm. digi-, ongelmanratkaisu-, yhteistyö- ja muutostaitojen osalta tulee lisääntymään. Yleissivistävän koulutusjärjestelmän tulee luoda vahva pohja tulevaisuuden osaamiselle.

Verkostomainen skenaariotyöskentely

Tulevaisuuden muutokseen voidaan ja on syytä valmistautua jo etukäteen. Monet muutoksista ovat ilmeisiä ja niihin varautuminen mahdollistaa hallitumman muutosprosessin.

Verkostomainen skenaariotyöskentely olisi oivallinen toimintamalli saada hyödynnettyä nyt hajallaan oleva osaaminen ja näkemykset tulevaisuuden hyvinvointiyhteiskunnan rakentamisessa; monia toimenpiteitä voidaan tehdä ennakoidusti ja nykyistä kattavammin.

Lisätiedot:

Johtava asiantuntija Jarmo Päivä, jarmo.paiva@teknologiateollisuus.fi, puh. 040 7597 602